

PUBLIC ACCESS 2010 : 10

Nyhetsbrev om radio, TV, film och andra medier

- mediepolitik, yttrandefrihet och teknik –

11 november 2010

www.publicaccess.se

ledare

Skall ett val vara kul i tv?

Vem var den stora vinnaren i det amerikanska mellanvalet häromveckan? Republikanska partiet? Nej. The Tea Party? Nej. Vinnaren var utan tvekan Fox News skriver Karl Frisch i Huffington Post. Kanalen lyckades bättre än någon annan försvaga president Obama och ta kontroll över representanthuset. Om man tror att detta val inte berör oss i Sverige så var det helt enkelt kul att följa valvakorna och förundras hur kunskapslösa kan erövra makten. Medborgare som slåss med konstitutionen i handen utan att veta vad som står i densamma. Resultatet var dock ett rejält bakslag inte enbart för den amerikanska demokratin utan också för övriga världen, som nu bl.a. knappast kan få med sig supermakten på klimattåget eller slutföra nödvändig fredsprocess i Palestina. Risker är också påtagliga att det blir än värre om två år när överstepräster på Fox News lyckas övertyga Sarah Palin om att bli president. Hon markerar sin ovilja till detta idag, men det hör som bekant till spelet. Har italienerna röstat på Berlusconi så kan nog amerikanerna rösta in Palin. Kvantitet är alltid mer systemdemokratisk än kvalitet.

Fox News är den mest politiserade tv-kanal världen har skådat utanför diktaturstater med tv-monopol. På många vis börjar den likna stats-tv i forna Sovjet. Fox News, som nu är störst av nationella kanaler i USA, drivs som en privat åsiktsverkstad av en av världens mäktigaste mediemoguler Rupert Murdoch. Han kontrollerar även en stor del av brittiska medier; en tredjedel av dagspressen och har majoriteten i satellit-tv-bolaget BskyB. Han vill nu ta över BskyB helt (se notis i detta nyhetsbrev). Murdoch brukar använda sina tidningar för att stödja det parti som han räknar med skall gynna honom när regelverk på medieområdet ändras eller tillkommer. Han stödde Blair på sin tid, men denna gång blev det Cameron. I den brittiska debatten har det framskynt tankar om att Fox News kommer att få en brittisk eller europeisk systerkanal. När Murdoch i demokratins namn tar kontroll över medierna, kongressen blir ett teparty och Sarah Palin hamnar i Vita Huset kommer generalerna i Burma att halvt garva ihjäl sig. Underhållning till döds...

En motkraft till Murdoch och hans gelikar är förstås public service radion och televisionen. BBC är också ett hatobjekt för honom. I Sverige har public service företagen ett enormt stort förtroende i jämförelse med andra medier. Det råder politisk konsensus om att behålla en stark public service. Men SVT:s största fiende kan finnas inom företaget själv. Dess ledning verkar vara mer ängslig än visionär. Finns det tillräcklig kompetens och en bra organisationsstruktur för 2010-talet?

Ett av SVT:s misstag just nu är att låta sig påverkas av de kommersiella kanalernas attityder och former. Reklam för egna program i form av tjugatiga trailers speglar en rädsla över att ingen skall titta. Men retar desto fler. SVT:s största missgrepp är att försöka göra underhållning av politik. Valvakan var en stor besvikelse för de som tar valet på djupaste allvar. De som förväntade sig detaljerad bevakning av landets alla hörn och seriösa analyser även på regionalt plan. Kritiken har också varit förödande i andra medier (se notis i detta nyhetsbrev). Dags för SVT:s ledning att göra en pudel och lova att aldrig mer försöka göra något kul av valet. Ett seriöst SVT är vad vi behöver. På ett ökat avstånd från reklamkanalerna – och förstås rena rama motsatsen till Fox News. Där har man kul ända fram till galgen...

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**

Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**, Teknik & Distribution: **Ideosphere**

Redaktionen: redaktion@publicaccess.se tel 0733-249750

Om abonnemang och annat: <http://www.publicaccess.se>

radio och tv

Brittiska sparchocken drabbar BBC hårt

De brittiska budgetnedskärningarna, som är de värsta sedan andra världskriget och som innebär bl.a. att 490.000 offentliga tjänster försvinner, drabbar också BBC med en nedskärning om 16 %. Tv-licensen £145.50/år fryses i sex år och BBC måste också 2015 ta över hela finansieringen av utlandstjänsten World Service från Utrikesdepartementet £272 miljoner per år och för bevakningstjänsten BBC Monitoring liksom för den walesiska tv-kanalen S4C. BBC får också ta hela ansvaret för lanseringen av snabbt bredband på landsbygden och rikstäckande digitalradio.

Den totala kostnad som drabbar public serviceföretaget motsvarar vad det kostar för BBC att driva de fem nationella radiokanalerna. Chefen för BBC Global News Peter Horrocks varnar parlamentarikerna för att 300 jobb riskeras på BBC World Service samtidigt som en del sändningar på utländska språk kan slopas.

I de slutna överläggningarna mellan regering- och BBC inför budgetbeslutet hotade styrelsen för ägarstiftelsen BBC Trust att avgå om BBC tvingades ta statens kostnader för att gratis tv-licens för alla briter över 75; 556 miljoner pund. Att behålla gratislicensen för pensionärerna var ett av David Camerons valloften. Staten står nu även fortsättningsvis för denna finansiering.

Danmarks Radios chef avgick

DR:s VD Kenneth Plummer avgår med anledning av uppgifter i boken *Plummer – summen av kardemommen*. Till författaren Kurt Lassen avslöjade Plummer namnen på andra kandidater vid rekryteringen av en ny DR-VD för fem år sedan. Detta för att slippa få sitt privatliv omskrivet i boken. Att vidareförmedla sådana uppgifter är straffbart enligt dansk lag. Plummer angriper i boken även de tidigare DR-cheferna Lisbeth Knudsen och Lars Vesterlørke för att ha fifflat med räkenskaperna. De två är idag chefer för dagstidningsförlaget Berlingske Medier respektive nyhetsbyrån Ritzaus Bureau.

I ett pressmeddelande från DR förklarar Plummer varför han nu väljer att avgå. *Jag har idag tagit konsekvensen av den senaste tidens uppmärksamhet kring min person och meddelat DR:s styrelseordförande att jag ämnar lämna min ställning. Jag är glad för mina fem år på DR och känner att DR som medieverk-samhet har kommit på rätt kurs – både ekonomiskt och organisatoriskt. Jag tycker mycket om DR och vill därför inte heller att min person flyttar fokus från DR*, säger Kenneth Plummer i pressmeddelandet. Maria Rørby Rønn, som är företagets juridiska och politiska sekretariat, utses som tillförordnad VD för DR. Rekryteringen av en ny VD sätts igång så snabbt som möjligt.

Styrelseordföranden Michael Christensen kommenterar avgången: *Jag beklagar att Kenneth Plummer väljer att gå, men jag förstår hans beslut. Kenneth Plummer har gjort otroligt mycket för DR under de gångna fem åren. Han ställdes inför en svår uppgift vid ett minst sagt svårt läge i DR-s historia. Plummer har till fullo löst sin uppgift och har varit starkt bidragande till att få DR på rätt kurs efter budgetöverskridelserna i samband med bygget av DR Byen. Också organisatoriskt har han stått i spetsen för den nödvändiga omstrukturering som säkrar att DR är rustat att möta framtidens krav som mediehus och kulturinstitution.* (Radionytt)

television

NRK3 hotar kommersiell tv

Med den flera tittarsuccéer slår den nya tredje public servicekanalen NRK3 igenom men de kommersiella kanalerna tycker inte om utvecklingen. Programdirektören i TVNorge Eivind Landsverk menar att NRK3 programmeras som en kommersiell kanal. *De programmer på samme måte som en kommersiell kanal. Klart de utgjør en trussel for oss. Kanalen spiser av det kommersielle markedet*, säger han. NRK:s tv-chef Arne Helsingén säger att man inte är ute för att konkurrera med de kommersiella kanalerna. *Jeg er ikke så sikker på at*

programmer Trekant og Radiorespesjonen ville blitt satt opp på kommersielle kanaler. Etter att NRK tidligere lyckats med barnkanalen NRK Super ser också den nye kanalen NRK3 ut att bli en framgång både på dagtid och på kvällar. (Kampanje)

TV4 minskar personalen

TV4-Gruppen omsatte drygt 5,5 miljarder kr förra året - och redovisade ett rörelseresultat på 624 miljoner kr. Samtidigt har efterfrågan på tv-reklam aldrig varit högre, och koncernens kanaler har varit slutsålda under våren och hösten. Trots det ser TV4-Gruppen över sin organisation. Enligt uppgifter till Dagens-media.se kan upp till 10 procent av personalstyrkan vara borta inom fyra års tid, sannolikt till viss del genom att koncernen inte ersätter naturliga avgångar. I dag sysselsätter koncernen, enligt sitt senaste bokslut, lite drygt 1 000 personer. Med andra ord riskerar 100 tjänster att försvinna.

TV4-Gruppens kommunikationsdirektör Gunnar Gidefeldt säger att koncernen inte har satt några exakta siffror. *Vi tittar hela tiden på sätt att arbeta effektivare och smartare. Vi har stor konkurrens från reklamkanaler och public service och den kommer inte att minska framöver,* säger han. *Men vi vill samtidigt kunna få ut mer av det arbete vi gör. Det här är ingen unik vändning, så här har vi alltid arbetat.* Exakt hur stor personalstyrka koncernen kommer att ha framöver beror på TV4:s framtida utbud, säger Gidefeldt. (Dagens Media)

Tallinn TV - ett exempel på stadens fåfänga

Fastän att det estniska kulturministeriet utfärdat ett sändningstillstånd för kommunfinansierade Tallinn TV tycker kulturministern Laine Jänes att det ju finns många högkvalitativa tv-kanaler i landet och att en egen kanal för Tallinn är ett slöseri med skattemedel särskilt med tanke på att staden just nu inte är i gott finansiellt skick. Hon menar att Tallinn TV är ett exempel på stadens fåfänga. Tallinn TV skall starta vid årsskiftet och sända minst åtta timmar per dygn.

Allt fler arabiska tv-kanaler

Antalet satellitkanaler i den arabiska regionen uppgår nu till 733. Detta är utöver de satellitkanaler som sänder från andra regioner som

Europa och USA. Vid ett internationellt möte i Tunis sade ordföranden för Arab States Broadcasting Union *Riyadh Najm*, att 609 kanaler av dessa drivs i privat regi medan 124 är offentligägda. 142 är betal-tv och resten gratiskanaler. De flesta kanaler sänder från s.k. *free-zone media centres* i Dubai, Egypten och Jordanien utan offentligt fastställda regelsystem. Dr Najm sade att tittarna är bortskämda med valfrihet, men innehållet i många av kanalerna inte var acceptabelt, varken socialt eller moraliskt. Försök har gjorts att komma överens om en panarabisk innehållspolicy för satellitkanalerna, men det har endast resulterat i frivilliga riktlinjer. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Främlingsfientligt parti vill förbjuda al-Jazeera

Dansk Folkepartis Pia Kjærsgaard vill förbjuda satellit-tv-kanalerna al-Jazeera och al-Arabiyya i Danmark. Hon menar att dessa TV-kanaler sprider ett hatiskt budskap och vill även förbjuda parabler i ett bostadsområde i Odense. Kjærsgaard anser att kanalerna sprider hat och motverkar integrationen. *Kanalerna är internationellt erkända nyhetsmedier. Pia Kjærsgaard verkar inte veta särskilt mycket om saken,* säger professor Jakob Skovgaard-Petersen till Berlingske Tidende. Partierna i nuvarande borgerliga regeringskoalitionen delar dock inte stödpartiets åsikter.

Problem för religiös tv i Danmark

Kristna högern mister danska sändningstillstånd

Två s.k. kristna tv-stationer - TV7 och UCB - har med omedelbar verkan fått sina sändningstillstånd på DTT indragna i det regionala Kanal Østjylland. Vid en stickprovskontroll i maj fann radio- och tv-myndigheten att tv-kanalerna inte har sänt egenproducerade program i enlighet med det statliga stöd som de erhållit. T.ex. har en kanal angett att utlandsproducerade program som textats på danska är egenproduktion.

Nämndens kontroll kom efter kraftig kritik från Peter Kramer, chef för TV 2/ Østjylland och Erik Meistrup, chef för Mediehus Århus och ordförande för Tv-Samvirket i Østjylland. De kunde flera gånger konstatera att reglerna

överträtts av de kristna kanalerna. Nu måste TV7 och UCB betala tillbaks DKK 676.000 resp. 229.000 kr till staten. Dessutom måste Faglig TV, som kommit undan med en varning, betala tillbaks hela 1,2 millioner i för mycket utbetalt statsstöd. (TV-Nyt)

Riksorganisationen SLRTV (*Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer*) uttrycker sin tillfredsställelse för att Radio- och tv-nämnden börjat syna flera tv-stationer i sömmarna. Organisationen är glad över att man fått rätt i sina tvivel om hur bidragssystemet utformats. De religiösa kanalerna har i år fått en stor andel av den gemensamma statliga bidragspoten (i år ca DKK 30 miljoner), som finansierad genom medieavgiften (tv-licensen).

SLRTV har i flera remissvar varnat Kulturministeriet att lägga ned de tidigare de lokala radio- och tv-nämnderna, men tidigare kulturministern Brian Mikkelsen tog ändå bort den lokala förankringen. SLRTV menar att detta öppnade portarna för bidragsfusk på lokalradio-tv-området. *"...ingen kan hverken forvente eller forlange, at ét centralt nævn skal kunne føre et kvalificeret tilsyn med 220 regionale og landsdækkende tv-stationer og 160 lokale radiostationer. Slet ikke når nævnets sekretariat er så underbemandet, som tilfældet er.* SLRTV är positiv till att det i det nya medieavtalet har bestämts att en arbetsgrupp skall undersöka om möjligheterna att säkra en lokal förankring så att dagens liknande problem inte skall inträffa igen.

Kristne tv-stationer gör mer skada än nytta

Kristna tv-program på de nya regionala kanalerna är så eländiga att de skrämmer folk för den kristna kyrkan menar kyrkofolket enligt Kristeligt Dagblad. Kanalerna har gjort mer skada än nytta. *Jeg er ked af kvaliteten af de programmer, som mange af de kristne tv-stationer viser. Jeg mener, at programmerne har gjort mere skade end gavn for kirkerne i Danmark. Når de dårlige programmer dominerer, går det også ud over de stationer, der laver gode programmer. Seerne ender med at putte alt kristent tv i samme bås, og kristent tv får dermed et frygteligt dårligt ry,* säger Tore Pansell, direktör pingstkyrkliga Københavns Kristne Radio/ TV (KKR/ TV). Han pekar också på att programmen inte passar en dansk publik. De är för amerikanska och för penningfix-

erade. Religionssociologen Peter Fischer-Nielsen, forskare i religion och medier vid Aarhus Universitet, bekräftar att de nya kanalerna är "præget af amerikanske tv-produktioner og af danske produktioner af dårlig teknisk kvalitet". (TV-Nyt)

Kristen kanal lämnar marknätet

Det högerkristna UCB TV säger nu nej tack till att sända i de regionala regionerna i det danska marknätet och övergick 5 november till enbart satellit som når hela Skandinavien. Orsaken är enligt UCB de dåliga tittarsiffrorna i marknätet. Man startade redan i helgen över THOR-6 1* W.

UCB TV tillhör UCBMEDIA.DK som ingår i ett internationellt nätverk *United Christian Broadcasters* med radio, tv, tryckta och sociala medier. Att globalt spridda religiösa kanaler lämnar marknätet i Danmark är goda nyheter för lokalt eller regionalt förankrade ideella organisationer som får mer och bättre sändningsutrymme förutom att konkurrensen om den statliga bidragspoten minskar.

Brittisk censur av Islam Channel

Mediemyndigheten Ofcom har beslutat att den londonbaserade Islam Channel har brutit mot regelverket för radio och tv genom att i fem program 2008 och 2009 förespråka våldtäkt i äktenskapet, våld mot kvinnor och beskriva kvinnor som bär parfym utanför hemmet som "prostituerade". Islam Channel blev tidigare 2007 bötfällda av Ofcom (£30,000) för att ha brutit mot opartiskhetsregeln genom en ensidig bevakning av utrikes frågor och Mellanösternkonflikten.

Tankesmedjan Quilliam har följt kanalens utbud under en tremånadersperiod och funnit att kanalen regelmässigt talar för våldsamma extremistsynpunkter och nedlåtande attityder mot kvinnor. Efter Quilliams rapport beslöt Ofcom att begära in ett antal program för granskning. Islam Channel har i sitt formella svar till Ofcom sagt att kanalen inte förespråkar eller uppmuntrar "violence towards women under any circumstances" eller heller "marital rape". (MediaGuardian)

Fakta: Islam Channel startade 2004 och finns på flertalet satellitbaserade plattformar i Storbritannien. Räckvidden är hela Europa (utom Ryssland) samt Västafrika.

Förödande kritik mot SVT:s valbevakning

SVT:s valvaka blev en tittarsuccé, 2 miljoner såg den. Men kritiken mot de hurtfriska inslagen var förödande. DN avslöjar i en ingående granskning att SVT-ledningen reste till Köpenhamn och studerade grannlandets partypräglade valrapportering. Årets valbevakning skulle bjuda på en rejäl dos humor. Det var SVT-ledningens idé. De totalt 340 timmarna av mer beprövad valrapportering tryfferades därför med bl.a. Petter Settmans satirprogram "Elfte timmen", bidrag från komikerna Henrik "Tingeling" Dorsin, Peter "1000 apor" Apelgren, Klara "Mia och Klara" Zimmergren. En riktigt genomusel idé, enligt kritikerna.

DN:s kulturchef Björn Wiman konstaterade att alla tv-tittare var förlorare denna kväll: *Den scen som utspelades när Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson senare på kvällen anlände till SVT-huset kan – ihop med Luuks möte med Bert Karlsson – gå till historien som en av SVT:s mest förnedrande stunder.* Göran Greider, Dala-Demokratens chefredaktör, såg vakan som ett besked om att "jakten på tittare har tagit över" inom SVT, "när ett rasistiskt parti för första gången tagit plats i Sveriges riksdag, tycker de att vi ska gå runt och skratta".

Inom den danska public service-televisionen DR är underhållningsvärde ett övergripande mål för bevakningen av valkvällen. Jakob Kwon Henriksen, operativ nyhetschef, beskriver de nutida valvakorna som "partyn – men mer som nyårsafton än födelsedagskalas".

Mediekrönikören Rolf van den Brink, tidigare chefredaktör för Dagens media, ser SVT:s valbevakning som en spegling av den tilltagande person-fixeringen inom politiken. *Det blir mer spännande att följa de enskilda partiledarna än själva politiken, och då hamnar man i Idol- och Melodifestivalsspåret.* Axel Andén, chefredaktör på Medievärlden, tror att förlusten i trovärdighet är större än vinsten av att locka nya tittare med humor. *Det finns grupper i samhället som det här valet var på blodigt allvar för – och då blir formatet närmast smaklöst.*

Moderate riksdagsledamoten och förre politiske SvD-chefredaktören Mats Johansson

delar misstron mot humorgreppet. Han har fått beska reaktioner på SVT:s sändningar från sina väljare. *Man vill inte se det mest seriösa vi har, ett riksdagsval, förvandlat till underhållning. Det finns nog av sådant. Uppenbarligen trodde SVT denna gång inte på det politiska dramats egen attraktionskraft,* konstaterar han. *Humorinslagen signalerar en annan syn på public service-uppdraget än den som ligger till grund för sändningstillståndet. Ledningen verkar fixerad vid siffror och kändisskap. Det leder till felaktiga prioriteringar; sökandet efter en ny Hyland som kan samla hela nationen. Det tyder på fantomsmärtor från monopoltiden.* Men riskerar inte låga tittarsiffror att underminera public service-televisionens ställning och politiska stöd? *Nej, tvärtom. Det ingår i uppdraget att utöver de breda programmen också producera kvalificerade program, även om publikerna är begränsade. Jag har alltid förvånats över talet om "få tittare" när man i själva verket har haft hundratusentals eller tiotusentals tittare.*

Åsikterna är många, men gemensamt för de sakkunniga som DN har talat med är en stigande oro för att SVT i alltför hög grad närmar sig de kommersiella konkurrenterna, (något också bland annat brittiska BBC i dag anklagas för). En dragning mot det lättuggade på bekostnad av eftertanke och fördjupning. Något som blir särskilt vanskligt när den också tillåts omfatta den politiska journalistiken.

Läs hela artikeln *Danmark styrde SVT:s val* på <http://www.dn.se/kultur-noje/nyheter/danmark-styrde-svts-val-1.1194932>

Brittiska regeringen tvekar inför Murdochs maktambitioner

Handelsministern Vince Cable har begärt att mediemyndigheten Ofcom skall utreda om News Corporations bud att med 12 miljarder pund ta full kontroll över BskyB är i allmänhetens intresse. *On the basis of the information and submissions available to me, I have decided that it is appropriate to issue an intervention notice in this particular case,* säger Cable. *The independent experts at Ofcom will now investigate and report to me on the media plurality issues that may arise from this proposed acquisition.* Ofcoms rapport, som skall vara klar 31 december, skall utvisa vilken inflytande övertagandet kan ha för mångfalden på

mediemarknaden. Cable kommer sedan att lämna rapporten vidare till konkurrensmyndigheten.

Konkurrenter till Murdoch är bekymrade över storleken på ett bolag som äger fyra nationella dagstidningar bl.a. the Times och the Sun liksom det största tv-bolaget i omsättning. De skrev till Cable tidigare i år om detta. News Corporation tror dock att man får grönt ljus och har nu också meddelat Europakommissionen om sina avsikter. Kommissionen kommer att den 8 december meddela sitt beslut om man skall gå vidare med en s.k. fas 2-utredning, som kan ta ett halvår att genomföra.

Storbritannien är inte en bananrepublik - Politiker och filmproducent angriper Murdochs försök att ta över

I en debatt i överhuset om mediemångfald sade Lord Puttnam välkänd filmproducent och vice ordförande för Channel 4 att Storbritannien var på randen av en *slippery slope that could find us falling further and further under the influence of a US-based owner with a highly questionable interest in the benefits of a*

diverse and flourishing plural media in the UK. Lord Puttnam sade till ledamöterna att den situation man nu står inför är oöverträffad och om den inte stoppas

innebär den ett verkligt hot mot landets flerfaldiga, konsensusbaserade demokrati. *The UK is not a banana republic and we do ourselves no favours whatsoever by appearing to behave like one*".

Han menar att storleken på News Corporations imperium kommer att "frysa ihjäl" konkurrenter. 2016 när tv-licensen skall förnyas kommer BskyB:s inkomster vara 220 % av vad BBC får in. Puttnam påminner om vad som händer när tidningsföretag tar över tv-kanaler. När Channel 5 togs över av ägaren till Daily Star och Daily Express nämndes Channel 5 i tidningarna 1073 gånger i år mot endast 92 gånger 2009.

Where should we in this country seek to draw the line between information and influence? frågar sig Puttnam. (MediaGuardian)

Kommersiell kanal vill slippa optimerad publikjakt

Ledningen för brittisk ITV (motsvarar TV4 i Sverige) beklagar att man har blivit inlåsta i ett "ratings rat race" som har tvingat huvudkanalen ITV1 att sända program inriktade på den lägsta gemensamma nämnaren. ITV-chefen Adam Crozier håller med om att programtablåen har en anmärkningsvärd brist på mångfald i jämförelse med för tio år sedan. Han menar att restriktioner ifråga om reklamtid har tvingat ITV jaga program för masspubliker som såpoppor och sådant. ITV-ordförande Archie Norman säger att *We need to be able to move away from the ratings rat race we are caught in.* Crozier

säger att om man slapp det systemet med *Contract Rights Renewal* skulle man kunna isatsa mer på genrer som drama, kultur och fakta.

CRR innebär att ITV1 straffas finansiellt om tittarsiffror sjunker. Reklamintäkterna har sjunkit med ca 22 % sedan CRR introducerades 2003. ITV räknar med att ha förlorat £262 miljoner på CRR. Detta har gjort att vi investerar mindre och mindre i program sade Crozier inför Överhusets kommunikationskommitté. *Advertisers would like us to target more unique audiences, rather than the same audiences again and again but the system works against that,* menar Crozier. Han tror också att ITV åter kan satsa på regionala nyheter om CRR slopas. (MediaGuardian)

radio

Brittisk-tysk digitalradiokanal för Sydasi

BBC World Service och Deutsche Welle har nu startat en ny digital radiokanal med DRM-tekniken för Sydasi. Kanalen sänder dagligen 1400-1800 UTC de bästa programmen på engelska och hindi från BBC och DW. DRM-sändningarna innebär nästan FM-kvalitet på kortvåg och mellanvåg, textinformation och

elektroniska programguide (EPG). Man kommer att använda två sändare i regionen och täcka det mesta av Sydasiens. Sändningarna sker på 13590 och 5845 kHz (SW) samt kompletterande 1700-1800 UTC på 1548 kHz. (BBC & DRM Consortium)

EBU stödjer europeisk digitalradioövergång

European Broadcasting Unions digitalradio-konferens i Belfast samlade mer än 150 delegater från 60 organisationer som godkände en handlingsplan för EBU New Radio Group (NRG) för att påskynda en säker framtid för digitalradio. Det handlar om de europeiska standarder som DAB, DAB+ och DMB liksom DRM.

Syftet är sammanfattningsvis att

- Övertyga EU om att driva på övergångspolicy på europeisk nivå och att säkra ett tillräckligt frekvensutrymme för framtiden

- Att driva på samarbetsformer mellan offentliga och privata radiobolag för att kunna utveckla digitalt innehåll och stödja publika kampanjer för digitalradio.

- Att utveckla effektivt samarbete mellan radiobolag och biltillverkarna.

För första gången i samverkan har de tre största organisationerna för digitalradiostandarder; WorldDMB, DRM Consortium och Internet Media Device Alliance (IMDA).

DAB-lyssnandet ökar inte längre

De brittiska förväntningarna om att DAB vid en tidpunkt skall ersätta FM helt eller delvis har fått ännu ett bakslag. Andelen radiolyssnande på DAB har ifrån kvartal 2 till kvartal 3 inte ökat utan istället minskat något; från 15,8 till 15,3 procent. Samtidigt har lyssnandet på Internet också gått tillbaks medan radiolyssning via digital-tv går framåt. Det blir först när 50 % av all radiolyssning sker digitalt som myndigheterna kommer att överväga att låta de landstäckande och de stora regionala stationerna att släcka FM och skifta helt till DAB. (Radionyt DK)

Sändningsutrymme för kommersiell digital radio i Sverige

Regeringen har beslutat om sändningsutrymme för kommersiell digital radio. Det handlar om idag oanvända frekvenser som genom internationella överenskommelser är planerade för digital radio. *Det analoga FM-nätet har*

begränsade utvecklingsmöjligheter och vi ger nu den kommersiella radion förutsättningar att utvecklas på en ny plattform, säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. Jag anser att utvecklingen av digitalradion bör vara marknadsdriven, vilket innebär att radioföretagen bestämmer utvecklingen och där givetvis konsumenternas intressen är vägledande. Beslutet medför att det nu är möjligt för Myn-digheten för radio och tv att ge sändningstillstånd. Beroende på vilken teknik som används kan det bli upp till 30 kanaler i hela landet. Nästa steg är att MTV i samråd med branschen utarbetar en strategi för tillståndsgivningen.

Regeringen har samtidigt också förnyat Sveriges Radios och Utbildningsradions kompletterande tillstånd att bedriva digitala ljudradio-sändningar. För SR:s och UR:s del innebär besluten rent praktiskt ingen skillnad jämfört med tidigare. I dag sänder företagen åtta programtjänster med DAB-teknik i Stockholm, Göteborg och Malmö samt Luleåområdet.

Sveriges Radio lägger ner utlandssändningar

En mer än 70-årig radioepok tog slut 31 oktober när Sveriges Radios kortvågssändningar från Hörby och mellanvågssändningarna från Sölvesborg upphörde. *Det känns inte längre relevant att sända via kort- och mellanvåg. Det är varken ekonomiskt försvarbart eller publicistiskt motiverat. Nu kan pengarna styras dit där behoven finns, säger programdirektör Björn Löfdahl.*

Det är ännu inte beslutat om all AM-teknik kommer att rustas ned helt och hållet, ev. kan det finnas andra intressenter som vill använda tekniken för utsändning av radio eller annan information, berättar Teracoms pressansvarige Lennart Ivarsson.

De första sändningarna i mellanvåg startade redan 1929 från Sverige och den nuvarande sändarstationen i Hörby blev klar 1938. Sändningarna vände sig till svenskar utomlands och under åren har Radio Sweden sänt på elva språk till utlandet.

På 30-talet var kort- och mellanvåg den teknik som man sände radio på. FM kom först på 50-talet. På 30-talet fanns det svenskar främst i

USA, dit många emigranter fortsatt att söka sig även under 20- och 30-talen. Sen nådde också sändningarna affärsfolk, sjömän, missionärer, fiskare m.fl. Vid krigsutbrottet 1939 fick utlandssändningarna högre prioritet med dagliga sändningar även på engelska, tyska och franska. På 50-talet blev sändarna starkare och språken fler och nu riktades intresset mot Latinamerika. 1967 började man sända mot Sovjetunionen där SR var en sällsynt leverantör av objektiv journalistik till en nyhetstörstade befolkning. Sedan har språken kommit och gått beroende på ekonomiska och geopolitiska förändringar.

1952 ersattes de första kortvågssändarna i Motala med två betydligt starkare 100 kW-sändare i Hörby. Tjugo år senare uppfördes nya och starkare kortvågssändare i Hörby och en kortvågssändare i Karlsborg. En sådan hade en effekt på 500 kW. 1985 flyttades mellanvågssändningarna från Hörby till en ny sändare i Sölvesborg. 1992 invigdes en ny sändarutrustning, med tre 500 kW-sändare, i Hörby. Samtidigt uppfördes ett nytt antensystem. (Sveriges Radio / Teracom, OnAir)

Kommersiell radio fortsätter ta över närradiofrekvenser

Den skånska radiostationen Guldkanalen utökade under tisdagen sitt sändningsområde till Helsingborg, Landskrona och nordvästra Skåne. Den nya sändaren på 95,9 MHz är pla-

cerad i Barsebäck i Kävlinge kommun och fungerar som en slavsändare till Guldkanalens huvudfrekvens 102,7 MHz i Staffanstorps, som täcker in sydvästra Skåne. Båda två är närradiofrekvenser. Radiostationen drivs av DB Media som även driver Rockkanalen 104,7 i Helsingborg, som kommer 2011 att ingå i Bandit Rock-nätverket. (Radionytt)

Fakta: Ändringar i radiolagen 1 augusti har gjort det möjligt för privata vinstdrivande företag att ta över föreningslivets närradiofrekvenser och även skapa gränslösa nätverk inom landet.

Det totala radiolyssnandet i Sverige minskar

Allt färre lyssnar på radio, enligt Sifos undersökningar. Den senaste mätningen visar att 72,9 procent lyssnar på radio minst fem minuter per genomsnittligt dygn, en minskning både jämfört den senaste mätningen och med förra årets mätning. Sveriges Radios räckvidd minskar med en knapp procentenhet till 48,6 procent. Endast P1 lyckas behålla sina lyssnare och har en räckvidd på 12,9 procent, samma som 2009.

De kommersiella radiokanalerna minskar ännu mer; nära två procentenheter och nu har en sammanlagd räckvidd på 29,2 procent. *Det som är bekymmersamt i Sifo:s rapport är att allt färre yngre lyssnar på kommersiell radio. I långt perspektiv är det en oroande trend. Den kommersiella radion är viktig för att unga människor ska grundlägga vanan att lyssna på radio,* säger Mats Svegfors och Cilla Benkö i ett pressmeddelande.

Sveriges Radios framtidsutredning öppnar

"Nästa decennium kommer att bli ett Big Bang för information".

"De flesta journalistutbildningar borde läggas ner eller göras om i grunden. De jobb som, studenterna utbildas till finns inte längre. Vi efterfrågar helt andra kunskaper".

"Mobilen förändrar journalistiken mer än något annat. Om du är på plats är du en journalist".

"Företag som aldrig har haft ett demokratiskt uppdrag är på väg att ta kontrollen över samhällsdiskussionen".

Så säger några av de drygt hundra personer som har intervjuats i Sveriges Radios Framtidsutred-

ning. Det är representanter från kulturlivet, medier, webb- och mobilområdet och med utgångspunkt i bland annat intervjuerna och diskussioner på nätet är nu Sveriges Radios framtidsutredning klar. Från och med i dag börjar utredningen läggas ut för allmänheten på Sveriges Radios hemsida. *Under våren 2011 kommer villkoren för Public Service att bestämmas för lång tid framöver. Detta sker i en omvälvande period för hela mediasamhället. Därför har vi genomfört en framtidsutredning som ett första led i en långsiktig utveckling för hela Sveriges Radio, säger Mats Svegfors, vd för SR.*

SR:s Framtidsutredning startade efter sommaren 2009. Utredningen innehåller sex områden och de läggs ut, avsnitt för avsnitt, på webben:

- Samhällsautoriteterna försvagas
- Mer och mer är upp till mig själv
- Tekniken blir snabbare och mer tillgänglig
- Pengarna tar nya vägar
- Mer personstyrda mediebeteenden
- Alla blir medieaktörer

Dessutom finns en beskrivning av framtida medievänor och ett antal framtidsscenarier. *Vi hoppas att många ska vilja vara med och diskutera hur framtidens medier kommer att se ut och komma med förslag på hur utredningen kan bli bättre, i en sorts crowdsourcing på webben, säger Hanna Stjärne, som har lett arbetet med utredningen. Vi tror att vi är det första medieföretag i Sverige som lägger ut strategiskt arbetsmaterial på det här sättet och ber om hjälp att göra det skarpare, säger hon. För mer information:*
hanna.stjarne@sr.se 08-7847071, 0730-567071

Ta del av och diskutera Framtidsutredningen:
<http://sverigesradio.se/sida/gruppsida.aspx?programid=3113&grupp=11144>

Vattenstråle som antenn

SPAWAR System Center Pacific, en forskningsenhet inom den amerikanska flottan, har konstruerat en apparat som förvandlar en havsvattenstråle till en improviserad flödande an-

tenn för en kraftfull antennenläggning för fartyg, nödarbeten m.m. Havsvattenantennen använder den magnetiska induktionen från saltet för att få vanligt havsvatten att sända och ta emot radiosignaler. Beroende på vattenstrålens höjd kan man använda den för sändningar inom frekvensområdena för HF (kortvåg), VHF och UHF (2-400 MHz). Läs mer och se en femminuters informationsfilm på <http://www.wired.co.uk/news/archive/2010-11/09/sea-water-antenna>

allmänt

Sveriges Radio har störst förtroende

I Förtroendebarenometern som mäter allmänhetens förtroende för medier, företag och institutioner fick SR störst förtroende. – Detta fortsatt stora förtroende för Sveriges Radio visar att våra publicistiska ambitioner och visioner uppskattas av en mycket stor lyssnarskara. Min förhoppning är att även våra beslutsfattare förstår att detta förtroende är något att slå vakt om, säger Mats Svegfors, vd för Sveriges Radio. "Förtroendebarenometern" görs av Medieakademin och Göteborgs Universitet och har genomförts sedan 1997. Sveriges Radio har i flera år legat i topp bland medieföretagen. I år intar man förstaplaceringen när det gäller medieföretag och den totala andraplaceringen (efter IKEA) när det gäller företag och samhällsinstitutioner. Förtroendet för Radio och TV i sin helhet har dock minskat stadigt sedan toppåret 1997; från 61 till 47 %. Här har Universitet/ högskolor, Riksbanken, Regeringen, Riksdagen och Kungahuset större förtroende (65-50 %).

Medietopplistan :

Sveriges Radio 76 %
Sveriges Television 75 %
Dagens Nyheter 52 %
TV 4 39 %
Aftonbladet 14 %
TV3 13 %

Hela undersökningen

http://www.medieakademin.welcom.se/fortroendebarenometer_2010.pdf

Statligt marknadsstöd till film i Danmark

Den stora nyheten i det nya danska filmavtalet är inte bara höjningen av stödpengarna utan att det nuvarande 60/40-systemet ersätts av ett marknadsstöd. Man satsar också på dokumentärfilm, talangutveckling och dataspel. Det framgår när Danmarks regering tillsammans med flertalet andra partier har undertecknat ett nytt filmavtal för de kommande fyra åren. Totalbudgeten blir 2,7 miljarder svenska kronor, vilket är en ökning med cirka 129 miljoner kronor. *Det nya marknadsstödet, som ersätter 60/40-ordningen, ger nya möjligheter för dansk film, och vi ser fram emot att vi med de nya stödvillkoren kan skapa det utvecklingsutrymme som alla har efterlyst,* säger Henrik Bo Nielsen, administrativ direktör på danska filminstitutet.

Avtalet innebär i korthet att budgeten för de kommande fyra åren är 129 miljoner kronor högre än för åren 2006-2010. Totalsumman är nu 871 miljoner kronor som ska gå till utveckling, produktion och distribution av spelfilm. Det existerande stödsystemet med en konsulentordning för film med "stärkt konstnerisk kvalitet", som det står i avtalet, kvarstår. Ambitionen under perioden är att producera 60-75 spelfilmer med dansk huvudproducent plus 20-36 danska samproduktioner och 120-140 dokumentärer.

För att ytterligare stärka dokumentärfilmen och göra den mer tillgänglig för en yngre publik ska minst 213,5 miljoner kronor investeras i utveckling och produktion av danska dokumentärer. Filmavtalet innebär också en satsning på digitaliseringen. Mindre biografer och så kallade "art cinemas" kan välja mellan ett engångsstöd på 258.000 kronor per biograf för digital utrustning eller ett stöd för digital distribution. En långsiktig satsning sker också på talangutveckling inom såväl spelfilm som dokumentärfilm. Under fyraårsperioden avsätts cirka 190 miljoner kronor för detta ändamål.

Filmavtalet 2011-2014 i miljoner svenska kr

Filmavtalet totalt = 2 746,4

- varav driftsmedel till danska filminstitutet = 611,5

- varav bidragsmedel till danska filminstitutet = 1 513,7

- varav bidragsmedel från DR och TV 2 = 621,2

Svenska filminstitutet omsätter årligen cirka 450 miljoner kronor, som dels kommer från det branschbaserade Filmavtalet och dels pengar från staten för filmkulturella ändamål. Motsvarande siffror i Norge är cirka 432,9 miljoner kronor. *(Alla belopp är i svenska kronor)*. (Filmnyheterna.se)

200.000 läser The Times digitalt

För första gången publicerar News Corporation nu resultaten sedan man införde avgiftsbelagd nättillgång till de brittiska dagstidningarna The Times and The Sunday Times. Detta ger en föraning om vad läsare är beredda att betala för att läsa allmänna nyheter på nätet. 105.000 nätkunder har hittills betalat för en månadsprenumeration, enstaka exemplar eller betalt per besök. Till detta kommer att 100.000 prenumeranter av pappersutgåvan har aktiverat sin gratistillgång på nätet.

Därmed ligger totala antalet digitala läsare på ca 200.000. Det är dock fortfarande svårt att göra en bättre analys eftersom man inte vet hur många läsare som köpt iPad-applikationen hellre än ett webbabonnemang. Times kostar £1 för tillgång ett dygn eller £2 för en vecka (vilket då inkluderar Sunday Times). Från utlandet kan man få tillgång till Times på nätet för £1.50 per dygn eller £3 per vecka. En iPad app kostar £9.99 per månad. (Financial Times)

evenemang

Bok & Bibliotek startar mediemässa

Mediemässan sker 8-9 mars 2012 på Svenska Mässan i Göteborg. Initiativet till mässan har tagits av Medieakademin, men Bok & Bibliotek blir arrangör i samarbete med bland annat Tidningsutgivarna, Göteborg International Film Festival och Göteborgs Universitet. Bakgrunden till mässan är att svenskar spenderar allt mer tid åt medier, vilket gör mediefrågor till några av vår tids viktigaste frågor. Samtidigt finns det i dag ingen mötesplats och arena som hanterar både bredden och djupet i medieutvecklingen. *Vi ser ett ökat behov av en arena för att diskutera mediefrågor och hoppas få en stor mediebredd på mässan,* säger Anna Falck, vd för Bok & Bibliotek. Vad har ni för konkurrenser? *Inga vad vi kan se. Det finns självklart mötesplatser för delar av mediebranschen, men det finns ingen mässa som är täcker hela branschen.*

Programmet ska ta upp frågor om affärsstra-

tegi och innehåll, integritet, upphovsrätt, press- och yttrandefrihet. Målgruppen för mässan är branschfolk inom allt från musik, film, tv, tidningar och bokförlag till telekom, information, reklam och pr. Den riktar sig också till medieköpare, medieforskare och offentlig förvaltning. Det kommer också att finnas punkter på programmet som vänder sig till en bredare allmänhet. Nu arbetar Bok & Bibliotek med att bjuda in medieaktörer som ska delta i utvecklingen av konceptet. Programmet ska vara klart först nästa höst. (Dagens Media)

OrdfrontTV-möte i Stockholm

Måndagen 6 december kl 18.00 håller Ordfront TV öppet möte. Man visar Lotta Ekelunds film *Heligt vatten* och senaste nytt från Ordfront TV. Alla är välkomna! Plats: Tidsskriftsverkstan, L M Ericssonsväg 26 4 tr, T-Telefonplan. OrdfrontTV är ett ideellt nätverk,

en del av föreningen Ordfront Stockholm.

www.ordfronttv.se/tv

Kontakt valter.oom@ebrevet.se

tv-tips:

DEMOCRACY NOW! Det dagliga alternativa prisbelönta nyhetsprogrammet från New York sänds regelbundet av *Öppna Kanalerna* i Sverige bl.a. i Stockholm mån-fre 2400 med repris tis-lör 0800 och 1200, Göteborg mån-fre 2200, tis-fre 1200, lör 1715, Växjö tis-lör 0700 och 1700 samt Skövde dagligen 2200.
